

Pohjalaadun vedenalaiset maisemat

Anu Kaskela ja Ulla Alanen, GTK

Abstrakti

Vedenalaiset maisemat kuvaavat merenpohjan ominaisuuksia. Ne ovat laajoja geofysikaalisin ja hydrografisin parametrein määriteltyjä alueita, joissa pohja ja eliöstö muodostavat kokonaisuuksia. Pohjalaadun vedenalaiset maisemat (Benthic marine landscapes) käsittävät merenpohjan ja vesimeripohja rajapinnan. Ne on mallinnettu suolaisuus-, maalaji- ja valoisuusaineistojen perusteella. Näiden pohja-aineistojen on ajateltu olevan ekologisesti merkittäviä ja rajaavan ekologisia kokonaisuuksia (~habitaattiyhdistelmiä) ja kuvastavan näin ekologista vaihtelevuutta. Pohja-aineiston laatu vaihtelee eri alueilla eikä aineiston luotettavuutta ole arvioitu. Aineisto antaa yleiskuvan Itämerestä ja soveltuu suunnittelun pohjaksi, tarkempien tutkimusten ohjaamiseksi mielenkiintoisimmille alueille.

Kohde

Rasterimuotoinen kartta-aineisto kattaa koko Itämeren. Aineiston solukoko on 200 m.

Tiedonlähteet

Pohjalaadun vedenalaisen maisemien määrittämisessä on käytetty seuraavia paikkatietoaineistoja:

- BALANCE – projektissa (www.balance-eu.org) tuotettu Itämeren maalajikartta, solukoko 200 m. Aineisto on kerätty eri valtioista ja luokiteltu yhtenäiseen maalajijärjestelmään. Aineiston laatu vaihtelee eri alueilla.
- BALANCE – projektissa tuotettu Itämeren suolaisuusdata, solukoko 200 m.
- BALANCE – projektissa tuotettu Itämeren aineisto valoista ja valottomasta kerroksesta, solukoko 200 m. Mallinnettu Secchi syvyydestä. Aineiston laatu vaihtelee eri alueilla.

Aineisto on pyritty luokittelemaan huomioiden ekologia ja toteuttaen ekologisesti järkeviä rajoja. Lisätietoa: Al-Hamdani, Z. and Reker, J. (Eds.). 2007. Towards marine landscapes in the Kattegat and Baltic Sea. BALANCE Interim Report No. 10. 118 p. WWW Page: <http://balance-eu.org/xpdf/balance-interim-report-no-10.pdf>

Menetelmät

Pohjalaadun vedenalaiset maisemat on määritetty pohja-aineiston päällekkäisyysanalyysillä ArcGIS- ympäristössä Raster calculator-työkalulla. Käytetty solukoko on 200 m.

Luotettavuus

Itämeren pohjalaadun vedenalaisten maisemien luotettavuutta ei ole arvioitu. Luotettavuus riippuu mallinnuksessa käytetyn pohja-aineistojen tarkkuudesta ja luotettavuudesta. Käytetyt aineistot ovat osin hyvin vanhoja ja kerätty vaihtelevin metodein eikä niiden luotettavuudesta ole tietoa. Karttaa tulee pitää suuntaa-antavana.

Käyttökohteet

Aineisto on suuntaa-antava. Aineisto ei kerro yksittäisen habitaatin sijainnista vaan pyrkii kuvailemaan laajempia kokonaisuuksia, jota rajautuvat geofysikaalisin perustein ja muodostavat puitteet tietyille habitaattikokonaisuuksille. Maisema-aineistoa voidaan käyttää suunnittelun tukena ja taustamateriaalina esim. ohjattaessa tutkimuksia tietyille, mielenkiintoisina pidetyille alueille. Aineisto ei sinällään sovi päätösten pohjaksi vaan vaatii varmentavia/tarkentavia tutkimuksia tuekseen. Kartta-aineiston pohjalta ei liioin tule tehdä lopullisia päätelmiä lajien esiintymisestä ilman lisätutkimuksia.